

POSTANOWIENIE

Dnia 21 marca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Michał Laskowski

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 21 marca 2019 r.

sprawy **M.E.W.**,

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych

od wyroku Sądu Okręgowego w R. z dnia 15 czerwca 2017 roku, sygn. V Ka [...],

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w R. z dnia 21 grudnia 2017 r.,
sygn. II K [...],

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną,

**2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążyć
oskarżycieli posiłkowych w częściach równych.**

UZASADNIENIE

M.E.W. została oskarżona o to, że:

1. w okresie od grudnia 2012 r. do 27 marca 2014 r. w R. dokonała ukrycia i przywłaszczenia dokumentów należących do J.C. w postaci umów pożyczek z dnia 9 lutego 2011 r. oraz z dnia 9 lipca 2007 r., umowy renty z 1998 r., prywatnych notatek i zapisków C.S. świadczących o rozliczeniach C.S. z J.C., stwierdzających prawa majątkowe pokrzywdzonego, którymi nie miała prawa wyłącznie rozporządzać, a następnie posługiwała się przedmiotowymi dokumentami w postępowaniach: 2 Ds. [...]/14, 1 Ds. [...]/14, 1 Ds. [...]/14, 1 Os. [...]/14, 1 Os. [...]/14, IC [...]/15 SO w R.
tj. o czyn z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.
2. w okresie od grudnia 2012 r. do 6 lutego 2015 r. w R. dokonała ukrycia i przywłaszczenia testamentu własnoręcznego C.S. z dnia 7 grudnia 1997 r., w

okresie od grudnia 2012 roku do chwili obecnej dwóch umów darowizny z 1998 r., aktu notarialnego dot. nabycia garażu położonego przy ul. W. w R., umów pożyczek zawartych przez C.S. z P.C. prywatnych notatek i zapisków C.S., świadczących o rozliczeniach C.S. i E.S., dokumentacji bankowej C.S. i E.S. w postaci zawartych przez wymienionych z Bankiem [...] umów na prowadzenie rachunków bankowych, lokat, książeczek mieszkaniowych, zamknięcia tych rachunków, potwierdzeń sald na rachunkach, dyspozycji na wypadek śmierci pozostawionych przez C.S. i E.S., pełnomocnictw udzielonych do ich rachunków oszczędnościowo- rozliczeniowych i rachunków technicznych prowadzonych przez Bank [...], a następnie posługiwała się przedmiotowymi dokumentami w postępowaniach: 2 Ds. [...] /14, 1 Ds. [...] /14, 1 Ds. [...] /14, 1 Ds. [...] /14, 1 Ds. [...] /14, 1 C [...] /15 w R.

tj. o czyn z art. 275 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

Sąd Rejonowy w R. II Wydział Karny wyrokiem w sprawie o sygnaturze II K [...], wydanym w dniu 21 grudnia 2017 roku uniewinnił E.W. od popełnienia obu zarzucanych jej czynów.

Apelację od powyższego wyroku wniosła oskarżycielka subsydiarna G.C., która na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżyła powyższy wyrok w całości na niekorzyść oskarżonej M.W.. Po jej rozpoznaniu Sąd Okręgowy w R. wyrokiem z dnia 15 czerwca 2018 roku, sygn. akt V Ka [...], utrzymał w mocy wyrok Sądu Rejonowego.

Od wyroku Sądu Okręgowego kasację na niekorzyść oskarżonej wniosła pełnomocnik oskarżycieli subsydiarnych, a w niej zarzuciła rażące naruszenia przepisów prawa, które miały istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. obrazę przepisu art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k., poprzez niedostateczne przeprowadzenie kontroli odwoławczej przez Sąd II instancji, w zakresie podniesionych zarzutów apelacyjnych, a także w zakresie oceny materiału dowodowego dokonanej przez Sąd I instancji i zaaprobowanej przez Sąd Okręgowy, w szczególności:

a) art. 7 k.p.k., poprzez zupełnie dowolną ocenę materiału dowodowego z naruszeniem zasad prawidłowego rozumowania poprzez nie rozważenie całokształtu okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia i pominięcie okoliczności niekorzystnych dla oskarżonej, a wynikających z całokształtu zgromadzonego w

sprawie materiału dowodowego, zaprezentowanego przez oskarżycieli subsydiarnych, wskazującego na ukrycie i przywłaszczenie przez oskarżoną testamentu własnoręcznego C.S., dokumentów stwierdzających prawa majątkowe J.C., dokumentacji bankowej i innych dokumentów wskazanych w zarzutach aktu oskarżenia, którymi M.W. nie miała prawa wyłącznie dysponować; zaniechanie wyjaśnienia: okoliczności podnoszonych przez oskarżycieli w akcie oskarżenia wskazujących na celowe dążenie M.W. do uniemożliwienia przez Sąd spadkowy ogłoszenia testamentu własnoręcznego C.S. i wydania postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku po C.S. na podstawie tego testamentu: okoliczności przywłaszczenia przez M.W. dokumentów w postaci umów pożyczek, których stronami byli J.C. i P.C. oraz dokumentacji bankowej należącej do spadkodawców znajdujące się w mieszkaniu przy ul. W. w R.; zaniechanie przeprowadzenia dowodów zawnioskowanych w akcie oskarżenia, tj. z zeznań pokrzywdzonych J.C., G.C., zeznań Z.C. na okoliczności wskazywane w akcie oskarżenia; w konsekwencji nie rozważenie żadnych okoliczności podnoszonych w akcie oskarżenia świadczących o popełnieniu przez M.W. zarzucanych jej przestępstw; wydanie rozstrzygnięcia wyłącznie w oparciu o wyjaśnienia i oświadczenie M.W. złożone w toku postępowania sądowego pomimo zachodzących sprzeczności wyjaśnień oskarżonej z pozostałymi dowodami, tj. z zeznaniami pokrzywdzonych i zeznaniami samej M.W. złożonymi w postępowaniach sądowych VII Ns [...] /14 SR w R., I C [...] /15 SO w R., I C [...] /16 SO w R. w zakresie okoliczności przechowywania testamentu własnoręcznego C.S., prywatnych dokumentów J.C. i dokumentacji bankowej spadkodawców C.S. i E.S. wskazującej na pozostawienie dyspozycji bankowych na wypadek śmierci na rzecz G.C.,

- b) art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k., przez oddalenie wniosków dowodowych złożonych przez oskarżyciela subsydiarnego J.C. złożonych na rozprawie w dniu 7 czerwca 2017 r. odnośnie przeprowadzenia czynności przeszukania za pośrednictwem Policji w celu ustalenia miejsca przechowywania dokumentacji bankowej spadkodawców C.S. i E.S. opisanej w zarzutach aktu oskarżenia,
- c) art. 170 § 1 pkt 2 i 5 k.p.k., poprzez oddalenie na rozprawce w dniu 12 lipca 2017 r. wniosków dowodowych pełnomocnika oskarżycieli subsydiarnych

o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu grafiki komputerowej w celu ustalenia czy na podstawie dokumentacji fotograficznej testamentu własnoręcznego C.S. wykonanej w trakcie oględzin przez funkcjonariuszy Policji w dniu 9 maja 2014 r., znajdującej się w aktach sprawy można ustalić, czy zdjęcia tego dokumentu dotyczą oryginału czy kopii testamentu C.S. oraz o zabezpieczenie za pośrednictwem Policji dokumentów bankowych znajdujących się w mieszkaniu przy ul. W. w R., oraz o zażądanie od Banku [...] S.A. informacji czy spadkodawcy otrzymali od Banku egzemplarze dokumentacji bankowej wymienionej w zarzutach aktu oskarżenia, która zgodnie z twierdzeniami oskarżycieli subsydialnych i oskarżonej miała znajdować się w mieszkaniu przy ul. W.,

- d) art. 392 § 1 k.p.k. w zw. z art. 394 § 2 k.p.k., pomimo, iż nie zachodziły przesłanki wskazane w tych przepisach, a przesłuchanie świadka Z.C. zgodnie z zasadą bezpośredniości na rozprawie było niezbędne do wskazania twierdzeń oskarżycieli subsydiarnych o ustaleniu miejsca przechowywania testamentu własnoręcznego C.S., ujawnieniu tego testamentu przez M.W. podczas oględzin dokonanych w dniu 9 maja 2014 r; ustalenia miejsca przechowywania dokumentacji bankowej spadkodawców i okoliczności ukrycia i przywłaszczenia przez oskarżoną dokumentacji bankowej spadkodawców,
- e) 413 § 1 pkt 4 k.p.k., przez przytoczenie w zaskarżonym wyroku opisu czynu wskazanego w pkt II wyroku co do czasu popełnienia przestępstwa w sposób odbiegający od opisu czynu zarzucanego oskarżonej w pkt II zmodyfikowanego przez pełnomocnika oskarżycieli subsydiarnych zarzutu dokonanego w piśmie z dnia 27 marca 2017 r., co w konsekwencji doprowadziło do wyrokowania w zakresie czynu nie objętego aktem oskarżenia.

W konkluzji kasacji skarżąca wniosła uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego i utrzymanego nim w mocy wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym, uzasadniającym oddalenie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Żaden podniesionych w kasacji zarzutów nierzetelnej kontroli odwoławczej

Sądu Okręgowego nie znalazł potwierdzenia w realiach sprawy. I tak, jeśli chodzi o zarzuty apelacji dotyczące błędnej oceny dowodów Sądu Rejonowego, trzeba zauważyć, że zarzuty obu apelacji osobistych oskarżycieli subsydiarnych, choć polemizowały z zasadnością uniewinnienia oskarżonej, to nie wskazywały żadnych konkretnych przejawów naruszenia zasad z art. 7 k.p.k., w szczególności zasad rozumowania czy doświadczenia życiowego, ograniczając się do forsowania oceny odmiennej, opartej na wersji oskarżycieli. Sąd Okręgowy trafnie uznał, że ocena dowodów przeprowadzona przez Sąd Rejonowy odbyła się z poszanowaniem dyrektyw art. 7 k.p.k. i jako taka korzysta z ochrony wynikającej z tego przepisu. Co więcej, Sąd Okręgowy w obszernej argumentacji podał powody, dla których wyjaśnienia oskarżonej zasługują na wiarę, w szczególności wskazywał na ich spójność z innymi ujawnionymi w sprawie dowodami, np. dowodami z dokumentów. Samo li tylko odmienne przekonanie oskarżycieli w kwestii wiarygodności wyjaśnień oskarżonej nie jest jeszcze wystarczającym powodem dla przyjęcia naruszenia art. 7 k.p.k. W ocenie Sądu Najwyższego kontrola odwoławcza w zakresie zarzutów apelacji dotyczących błędnej oceny dowodów była sprawowana rzetelnie – Sąd Okręgowy odniósł się do wszystkich wniosków i twierdzeń apelujących w tej materii i podał powody ich nieuwzględnienia wspierając się szczegółową i wnikliwą argumentacją.

Podobnie rzecz przedstawia się jeśli chodzi o zarzuty apelacji dotyczące oddalenia wniosków dowodowych o przeprowadzenie z opinii biegłego z zakresu grafiki komputerowej. Sąd Okręgowy zasadnie zaaprobował pogląd, że okoliczności, które miałyby być w ten sposób wyjaśniane nie mają znaczenia dla odpowiedzialności oskarżonej za zarzucany jej czyn. Oczywiście zasadne było też stanowisko Sądu Okręgowego w kwestii wnioskowanych przez oskarżycieli czynności zmierzających do zabezpieczenia dokumentów bankowych w mieszkaniu oskarżonej, które były już w postępowaniu podejmowane. Jak widać, także w tym zakresie Sąd Okręgowy sprawował kontrolę odwoławczą w sposób rzetelny.

Także zarzut dotyczący niezasadnego uznania za ujawnione w trybie art. 394 § 2 k.p.k. protokołu zeznań świadka Z. C. został przez Sąd Okręgowy należycie potraktowany. W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd odwoławczy trafnie wskazał, że wobec wielokrotnego niestawiennictwa świadka na rozprawę i faktu, że

miał on zeznawać co do przebiegu czynności oględzin, która została udokumentowana protokołem i za pomocą fotografii, zastosowanie art. 394 § 2 w zw. z art. 392 k.p.k. było uzasadnione.

W końcu, poprawne było też stanowisko Sądu Okręgowego w kwestii podniesionego w apelacji zarzutu naruszenia art. 413 k.p.k. Niewątpliwie rację ma Sąd odwoławczy, że przedmiotem postępowania zainicjowanego subsydiarnym aktem oskarżenia jest czyn zarzucony rozumiany jako pewne zdarzenie historyczne, które nie traci tożsamości w razie odmiennego określenia czasu jego popełnienia czy odmiennego określenia przedmiotu czynności wykonawczej. Co kluczowe, Sąd Okręgowy swoje stanowisko uzasadnił obszernie dokonawszy odpowiednio wnikliwej analizy okoliczności sprawy i istoty omawianego zarzutu, nadto z odwołaniem się do orzecznictwa sądowego. W ocenie Sądu Najwyższego nie można mieć wątpliwości, że także ten zarzut apelacji został rozpoznany poprawnie.

Konkludując, w ocenie Sąd Najwyższego kontrola odwoławcza Sądu Okręgowego jawi się jako sprawowana rzetelnie i wnikliwie. Sąd Okręgowy rozważył wszystkie zarzuty i wnioski apelacji obrońcy podając powody ich nieuwzględnienia i wspierając swoje stanowisko przekonującą, logiczną i opartą o realia sprawy argumentacją, w pełnej zgodzie z zasadami wynikającymi z art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.